

Lietas Nr. 142298512

Lietas arhīva Nr. 1-1219-13

SPRIEDUMS

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Jelgavā 2013.gada 9.septembrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnesis Mārtiņš Birkmanis,

piedaloties pie administratīvās atbildības sauktajai personai *T.A.*, aizstāvei *D.A.* un iestādes Jūrmalas pilsētas pašvaldības policijas pārstāvei *I.L.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *T.A.*, personas kods */personas kods/*, sūdzību par Jūrmalas pilsētas pašvaldības policijas priekšnieka vietnieka 2012.gada 16.aprīļa lēmuma Nr.51 (administratīvā pārkāpuma protokols ZZ Nr.610464) atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Jūrmalas pilsētas pašvaldības policijas inspektors 2012.gada 14.aprīlī *T.A.* (turpmāk - sūdzības iesniedzējs) sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu ZZ Nr.610464 (turpmāk - protokols), kurā konstatēja, ka sūdzības iesniedzējs 2012.gada 14.aprīlī plkst.19.58 atradās sabiedriskā vietā - Jūrmalā, */ielas nosaukums/* pretī ēkai Nr.49, tādā alkohola reibuma stāvoklī, kas aizskar cilvēka cieņu (novārtītas drēbes, alkohola smaka, nesakarīga runa). Alkohola koncentrācija izelpojamajā gaisā plkst.20.35 sastādīja 1,51 promiles un atkārtoti veiktajā pārbaudē plkst.20.50 - 1,24 promiles.
Ar Jūrmalas pilsētas pašvaldības policijas priekšnieka vietnieka 2012.gada 16.aprīļa lēmumu Nr.51 (turpmāk - Lēmums) sūdzības iesniedzējs saukts pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk - LAPK) 171.panta pirmo daļu un sodīts ar naudas sodu divdesmit latu apmērā.

[2] Nepiekrītot Lēmumam, 2012.gada 28.maijā sūdzības iesniedzējs to pārsūdzēja tiesā. Sūdzībā

norādīts turpmāk minētais.
[2.1] Protokolā nepamatoti norādīts, ka sūdzības iesniedzējs atradies sabiedriskā vietā tādā alkohola reibumā, kas aizskar cilvēka cieņu. Neskatoties uz nepamatotiem ierakstiem protokolā, parakstījies norādītajās vietās, jo tā lika darīt policijas darbinieks. Netika izskaidrotas tiesības atteikties no protokola parakstīšanas, ja tā saturam nepiekrīt. Izpildījis policijas darbinieka prasības, jo bija dzēris.
[2.2] Bija nolēmis paskaidrot situāciju un atrisināt pārpratumu brīdī, kad lietā tiks pieņemts lēmums un paskaidrojumu būs iespējams sniegt amatpersonai, kura pati netika iesaistīta konfliktsituācijā un nebūs ieinteresēta lietas iznākumā. Taču netika paziņots par lietas izskatīšanu, lietas izskatīšanas vieta un laiks netika norādīti sastādītajā administratīvā pārkāpuma protokolā. Tādējādi nav ievērotas LAPK 260.pantā paredzētās tiesības sniegt paskaidrojumus lietā un izteikt viedokli brīdī, kad sūdzības iesniedzējs pilnībā atguvies no reibuma.
[2.3] Neatradās sabiedriskā vietā tādā stāvoklī, kas varētu aizskart cilvēka cieņu vai godu. Bija ģērbies normālās drēbēs, ko var sev atļauties. Neatradās tuvu nevienam svešam cilvēkam, lai tam traucētu alkohola smaka no mutes. Ir problēmas ar vārdu un teikumu izrunu, kad ir nervozā stāvoklī, kas todien tika radīts ar nepamatotu aizturēšanu. Uztraukuma gadījumā viņam ir raksturīga stostīšanās. Taču minētais nav pietiekošs pamats, lai runātu par citu personu cieņu aizskaršanu.
[2.4] Lēmumu būtu pareizi apstrīdēt padotības kārtībā augstākā institūcijā, bet tās lēmumu - pārsūdzēt administratīvajā rajona tiesā. Saīsināta Lēmuma pārsūdzēšanas kārtība aizskar sūdzības iesniedzēja tiesības uz taisnīgu lietas izskatīšanu, jo tiesa nenodarbojas ar lietas izmeklēšanu un papildus pierādījumu vākšanu, kā to spētu izdarīt augstāk stāvoša policijas iestāde.
[2.5] Naudas sodus, kas uzlikti par LAPK sevišķajā daļā paredzētajiem administratīvajiem pārkāpumiem ir jāieskaita valsts budžetā, ja likumā nav paredzēts citādi. Līdz ar to Lēmumā norādītā un Jūrmalas pilsētā pastāvošā prakse, iekasējot naudas sodu Jūrmalas pilsētas kontā, ir prettiesiska.

[3] Iestāde rakstveida paskaidrojumā sūdzību neatzīst, jo protokols ir sastādīts pamatoti, sūdzības iesniedzēja pārkāpumu apstiprina policijas izsaukums uz minēto adresi. Piemērotais sods ir likumīgs un samērīgs.

[4] Sūdzības iesniedzējs un aizstāve tiesas sēdē uzturēja sūdzību uz tajā minētajiem apsvērumiem. Papildus sūdzības iesniedzējs norādīja, ka protokolā norādītajā laikā bija alkohola reibumā, bet viņa drēbes nebija novārtītas, viņš neaizskāra neviena cilvēka cieņu. Izsaukums bija no *D.K.*, bet viņa nav parakstījusi protokolu, ka viņas cieņa būtu aizskarta un viņa būtu cietusī persona. Viņš gaidīja, kad uz deklarēto dzīvesvietu tiks atsūtīts aicinājums uz lietas izskatīšanu. Uzaicinājums netika saņemts. Protokolā nebija norādīta ne lietas izskatīšanas vieta, ne izskatīšanas laiks. Tika pārkāptas sūdzības iesniedzēja tiesības izteikt savu viedokli un sniegt paskaidrojumu. Viņš stostās, jo ir dienējis Afganistānā, kur guvis traumu. Kad uztraucas, bieži vien viņu nesaprot pat radinieki. Kad viņu aizturēja policija, bija nervozā stāvoklī, arī policijas darbinieki varēja viņu nesaprast. Tajā dienā viņš tikās ar saviem Afganistānas dienesta biedriem, viņi katru gadu konkrētā datumā sanāk kopā. Pēc tikšanās devās uz vilcienu, lai brauktu uz mājām uz Jēkabpili. Bija apmaldījies. Kad policijas darbinieki piebrauca, viņš gāja pa ielu. Bija alkohola reibumā, tāpēc nepretojās policijai. Viņš negulēja uz ielas. Ziņojumā ir arī norādīts, ka viņš bija nosmērēts ar fekālijām, bet, kad atgriezās mājās tovakar, viņam bija normālas drēbes. Neizskatījās, ka būtu vārtījies pa zemi. Pēc tam ar sabiedrisko transportu atbrauca mājās. No sabiedriskā transporta viņu neviens nebija izdzinis.

[5] Iestādes pārstāve tiesas sēdē sūdzību neatzina, balstoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem. Papildus iestādes pārstāve norādīja, ka todien plkst. 19.58 tika saņemts izsaukums no iedzīvotājas, kas nav ieinteresēta persona, ka uz ielas guļ cilvēks. Tika nosūtīta mobilās grupas ekipāža. Policija, ierodoties notikuma vietā, konstatēja cilvēku, kas nebija spējīgs patstāvīgi pārvietoties. Tika nolemts

sūdzības iesniedzēju nogādāt pašvaldības policijas atskurbtuvē, par ko tika sastādīts protokols. Sūdzības iesniedzējs atskurbtuvē atradās no plkst.20.30 līdz plkst.22.15. Persona, kas sastādīja protokolu, ir ar lielu darba pieredzi un cilvēkiem vienmēr dod iepazīties ar protokolu, vienmēr prasa, vai cilvēks vēlas sniegt paskaidrojumu. Konkrētā gadījumā persona atteicās sniegt paskaidrojumu. LAPK 299.panta ceturtajā daļā noteikts, ka pašvaldības budžetos ieskaita to soda naudu, ko uzlika pašvaldības institūcija. Līdz ar ko sods ir ieskaitāms pašvaldības budžetā. Izsaukums bija par to, ka cilvēks guļ uz ielas. Par nolaistām biksēm neko nevar komentēt. Ziņojums ir pārkopēts no kādiem citiem gadījumiem, jo izsaukums ir bijis tikai par to, ka cilvēks guļ uz ielas. Ja kas tāds būtu bijis, tad tas būtu ierakstīts protokolā. Ja cilvēks ir spējīgs pārvietoties, viņš nekur netiek vests, bet uzreiz tiek sastādīts protokols. Konkrētā gadījumā cilvēks nebija spējīgs pārvietoties, viņš tika ievietots atskurbtuvē. Pavēstes atsevišķi netiek sūtītas, bet par lietas izskatīšanas laiku un vietu tiek ierakstīts protokola 12.ailē. Parasti arī mutiski tiek paziņots par lietas izskatīšanu, laižot ārā no atskurbtuves.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus, pārbaudot lietas materiālus un izvērtējot lietā esošos pierādījumus, atzīst, ka Lēmums ir atceļams un lieta ir izbeidzama.

[7] No LAPK 289.^{12} panta izriet, ka tiesai, pirms vērtēt, vai personas darbībās ir administratīvā pārkāpuma sastāva pazīmes, ir jāpārliecinās, vai nepastāv absolūti pamati iestādes lēmuma atcelšanai un lietas nosūtīšanai iestādei pēc piekritības tās jaunai izskatīšanai. Viens no šādiem pamatiem atbilstoši LAPK 289.^{12} panta pirmās daļas 2.punktam ir gadījums, kad lietas izskatīšanā pārkāptas tiesību normas, kas prasa paziņot administratīvā pārkāpuma lietas dalībniekiem par lietas izskatīšanas vietu un laiku.

[8] LAPK 268.^{1} pants *(redakcijā, kas bija spēkā Lēmuma pieņemšanas brīdī)* noteica, ka personai, kuru sauc pie administratīvās atbildības, rakstveidā paziņo par lietas izskatīšanas vietu un laiku. Rakstveida paziņojumu vai pavēsti ne vēlāk kā septiņas dienas pirms lietas izskatīšanas nosūta ierakstītā sūtījumā pa pastu uz tās personas norādīto adresi, kuru sauc pie administratīvās atbildības. Ja persona nav norādījusi adresi, kur tā ir sasniedzama, paziņojumu nosūta uz šīs personas deklarēto dzīvesvietas adresi vai juridisko adresi. Ja, sastādot administratīvā pārkāpuma protokolu, iestādei ir zināma lietas izskatīšanas vieta un laiks, paziņojumu vai pavēsti par lietas izskatīšanas vietu un laiku nesūta un informāciju par lietas izskatīšanas vietu un laiku norāda administratīvā pārkāpuma protokolā.
Lietā nav strīda par to, ka protokols tika sastādīts 2012.gada 14.aprīlī (kas bija sestdiena), savukārt lietas izskatīšana notikusi 2012.gada 16.aprīlī (kas bija pirmdiena). Tāpat lietā nav strīda par to, ka rakstveida paziņojums vai pavēste sūdzības iesniedzējam netika sūtīta. Minēto apstiprina arī iestādes pārstāvja norādītais tiesas sēdē, ka parasti lietas izskatīšanas laiks un vieta tiek norādīti administratīvā pārkāpuma protokolā *(lietas 32.lapa).* Līdz ar to tiesai ir jānoskaidro vai sūdzības iesniedzējam par lietas izskatīšanas laiku ir ticis paziņots LAPK noteiktajā kārtībā, to norādot protokolā.

[9] Pārbaudot sūdzības iesniedzēja iesniegtā protokola kopiju *(lietas 7.lapa)* un iestādes iesniegtā protokola kopiju *(lietas 23.lapa),* tiesa konstatē, ka sūdzības iesniedzēja iesniegtajā protokolā nav norādīts lietas izskatīšanas laiks un vieta, savukārt iestādes iesniegtajā protokolā ziņas par lietas izskatīšanas laiku un vietu ir ierakstītas, bet tās ir ierakstītas Lēmuma pieņemšanas brīdī. Minēto apstiprina tas, ka ziņas par lietas izskatīšanas laiku un vietu ir ierakstītas ar citu pildspalvu, citas personas rokrakstā un ziņas aizpildījusi cita amatpersona (*J.S.*). Iestāde tiesā neiesniedza jebkādus citus pierādījumus, kas apstiprinātu, ka sūdzības iesniedzējam par lietas izskatīšanas laiku un vietu ir ticis

paziņots LAPK noteiktajā kārtībā. Mutisks paziņojums par lietas izskatīšanas laiku un vietu, neatbilst LAPK noteiktajai kārtībai, kā personai, kuru sauc pie administratīvās atbildības, paziņo par lietas izskatīšanas vietu un laiku.
LAPK 268.pants, cita starp, paredz institūcijai (amatpersonai), sagatavojot administratīvā pārkāpuma lietu izskatīšanai, izlemt, vai personām, kuras piedalās lietas izskatīšanā, ir paziņots par lietas izskatīšanas laiku.
Ņemot vērā minēto tiesa secina, ka sūdzības iesniedzējam par lietas izskatīšanas laiku un vietu nav ticis paziņots LAPK noteiktajā kārtībā.
Kā izriet no lietas materiāliem, sūdzības iesniedzējs nav sniedzis paskaidrojumus lietā *(lietas 17., 23.lapa),* tajā pašā laikā lietas materiāli nesatur norādi, ka sūdzības iesniedzējs būtu atteicies no šādu paskaidrojumu sniegšanas. Tiesa ņem vērā arī to, ka persona atradās alkohola reibuma stāvoklī, un, iespējams, nebija spējīga uzreiz sniegt rakstveida paskaidrojumu par notikušo. Tādēļ jo īpaši svaiīgi ir paziņot par lietas izskatīšanas laiku un vietu.

[10] LAPK 289.[12] panta pirmās daļas 2.punkts paredz, ka rajona (pilsētas) tiesa neatkarīgi no sūdzības iesniedzēja motīviem ar lēmumu atceļ iestādes lēmumu un nosūta lietu jaunai izskatīšanai iestādei pēc piekritības, ja lietas izskatīšanā pārkāptas tiesību normas, kas prasa paziņot administratīvā pārkāpuma lietas dalībniekiem par lietas izskatīšanas vietu un laiku.
Ievērojot [9] secināto, tiesa atzīst, ka Lēmums ir atceļams.

[11] Lēmums pieņemts 2012.gada 16.aprīlī. LAPK 37.panta pirmajā daļā *(redakcijā, kas bija spēkā Lēmuma pieņemšanas brīdī)* bija noteikts, ka administratīvo sodu var uzlikt ne vēlāk kā četru mēnešu laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas, bet, ja pārkāpums ir ilgstošs, - četru mēnešu laikā no tā atklāšanas dienas. Ja lietā nepieciešams saņemt eksperta atzinumu, administratīvo sodu var uzlikt ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā no pārkāpuma izdarīšanas vai atklāšanas dienas.
Tā kā minētajā tiesību normā noteiktie termiņi ir pagājuši, lietas jauna izskatīšana iestādē tiesiski nav iespējama. Tādējādi tiesai nav pamata pieņemt lēmumu par iestādes Lēmuma atcelšanu un lietas nosūtīšanu jaunai izskatīšanai iestādei. Šādos apstākļos tiesai jātaisa LAPK 289.[12] panta otrās daļas 2.punktā paredzētais spriedums par lēmuma atcelšanu un lietas izbeigšanu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[12]panta otrās daļas 2.punktu un 289.[18] panta pirmo daļu, tiesa

nosprieda

atcelt Jūrmalas pilsētas pašvaldības policijas priekšnieka vietnieka 2012.gada 16.aprīļa lēmumu Nr.51 (administratīvā pārkāpuma protokols ZZ Nr.610464) par *T.A.,* personas kods */personas kods/*, saukšanu pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 171.panta pirmo daļu un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu.
Spriedumu var pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesā 10 darba dienu laikā no lēmuma paziņošanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Jelgavas tiesu namā.

Tiesnesis *(paraksts)* M.Birkmanis